

Dolgozni vasárnap?

Elbocsátottak egy angliai keresztyént az állásából, mert nem akart vasárnap is dolgozni. Bíróság döntött az ügyben.

3. oldal

Az elveszett korona

Bocskai fejedelem koronáját ma a bécsi kincstárban őrzik. Európa egyik legszebb hatalmi jelvényét még nem viselte senki.

4. oldal

81 év házasság

Az Egyesült Államokban élő házaspár él a leghosszabb ideje házasságban. Hosszú kapcsolatuk titkáról ők maguk vallanak.

5. oldal

HARANGSZÓ

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA • 2014. JANUÁR XXV. ÉVFOLYAM 1. SZÁM

AMI SOHA TÖBBET NEM TÉR VISSZA MÁR

Ezen a világon minden pótolható, visszahozható és helyrehozható. Kivéve az idő. Ha egyszer valami elmúlt, akkor végérvényesen elveszett. Tudjuk ezt jól, mégis két kézzel szórjuk és pazaroljuk a kimért és véges időt. A mi időnket. És mivel nagyon sok időt elszórunk, ezért egyre kevesebb van belőle. Ez megremít bennünket és sietni, rohanni kezdünk. Az idő önmagában

üres, érhetlen, mert értelmet és rendet a ritmus ad az időnek. A rohanás viszont nem ritmus, hanem rémült kétségbeesés. Az utak és a terek tele vannak az elvesztett idő után rohanó emberekkel. Ne rohanj velük! Isten népének ideje nem múlik, hanem telik. Mert tudja, merre tart, ezért az Egyház nem rohan, hanem Urához vándorol.

BÖLCSESSÉG ISTENTŐL!

„Most azért adj nékem bölcsességet és tudományt, hogy a te néped előtt mind ki, mind bemehessek; mert vajjon kicsoda kormányozhatja ezt a te nagy népedet?” (2Krón 1,10)

Salamon király híres kérése legyen a miénk is. Adj bölcsességet és tudományt Uram, veled akarok indulni ebben az évben is!

Az alázatos bölcsesség élet és halál kérdése. Egy szép napon négy ember utazott egy kicsi, négyszemélyes repülőben: a pilóta, egy lelkész és két tinédzser, akik közül az egyik éppen azelőtt nyert díjat, mint „a világ legokosabb tinédzsere”. Repülés közben egyszer csak hátrafordult a pilóta, és így szólt:

– Van egy rossz hírem, és egy még rosszabb! A rossz hír az, hogy elfogyott az üzemanyagunk. A gép le fog zuhanni, és ripityára török. A még rosszabb hír az, hogy csak három ejtőernyőnk van.

Ez természetesen azt jelentette, hogy valakinek le kellett zuhannia a géppel együtt. A pilóta folytatta:

– Nekem feleségem és három gyermekem van otthon. Nagy felelősség van rajtam. Sajnálom, de az egyik ejtőernyővel nekem kell leszállnom.

Azzal megragadta az egyik ejtőernyőt, és kiugrott. A világ legokosabb tinédzsere szólalt meg következőnek:

– Én vagyok a világ legokosabb tinédzsere. Talán én leszek az, aki feltalálja az AIDS vagy a rák ellenszerét, vagy megoldja a világ gazdasági problémáit. Mindenki számít rám!

A világ legokosabb tinédzsere megragadta a második ejtőernyőt, és kiugrott. Akkor megszólalt a lelkész:

– Fiam, vedd el az utolsó ejtőernyőt. Én megbékéltem Istennel, és kész vagyok lezuhanni a géppel. Fogd hát az utolsó ejtőernyőt, és ugorj!

– Nyugalom, tiszteletes úr! – mondta a másik tini. – A világ legokosabb tinédzsere a kiránduló hátizsákkal ugrott ki.

Sok ember elég okosnak tartja magát. A valóságban viszont nagyon hasonlítanak a világ legokosabb tinédzserére. Ejtőernyő nélkül, Isten Igéje és útmutatása nélkül ugranak ki a világba. Sok okos ember nem tanulta meg, hogyan kell helyes döntéseket hoznia, de nekünk van esélyünk, mint Salamonnak, bölcsességet kérni Istentől az új esztendőben is.

RÁCZ ERVIN

NE DOBD EL, HANEM LÉPJ A KESKENY ÚTRA

„Aki utánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye fel a keresztyét, és kövessen engem.” (Mk 8,34)

A példázatok, csodatételek és a hitvallás (8,29) után Jézus a reá váró szenvedésekről és a tanítványokra váró feladatokról beszél. De nemcsak nekik, hanem másoknak is meg kell tudniuk, hogy melyik úton kell elindulniuk azoknak, akik Jézushoz akarnak csatlakozni.

Jézus azt mondja, hogy aki követni akarja őt, „tagadja meg magát”, azaz mondjon le önmagáról és kívánságairól, mindarról, ami elválasztja Istentől. A „vegye fel az ő keresztyét” bősz tartalmából most elégedjünk meg azzal a magyarázattal, melynek lényege, hogy fogadd el emberi természeted keresztyét.

A modern pszichológia azt tanítja, hogy a „keresztet”, a terhet el lehet dobni, függetlenedhetünk attól. Jézus nemegyszer beszél ar-

ról, hogy a kereszttel együtt lehet járni (ahogy Ő is tette). Egyetlen példát hadd említsek: amikor meggyógyítja a harmincnégy esztendeje fekvő, béna beteget, azt mondja neki: „vedd fel a te nyoszolyádat és járj” (Jn 5,8). Tehát nem azt kéri tőle, hogy dobja el, hanem azt, hogy tanuljon meg a nyoszolyával járni (említhetnék jó néhány olyan betegséget, melyből kigyógyulni nem lehet ugyan, de sokat lehet tenni annak érdekében, hogy megtanuljon az ember keresztyével is boldogan és hasznosan élni).

Azt is kéri Jézus, hogy „kövess engem”. Ennek csak akkor lehet engedelmeskedni, ha azon az úton járunk, melyen Jézus mutatja az irányt: a keskeny úton. Haladni az életben talentumainkkal, tehetségünkkel, lemondással és kereszttel – Jézust követve.

Jó úton vagy?

KIRÁLY LAJOS

A BÖLCSESSÉG MEGTANÍT HELYESEN ÉLNI AZ IDŐT

GONDOLAT-JEL

Életünk idejét a napokhoz mérjük. Az időt hivatalosan ugyan percekben és órákban számoljuk, mégis napokban érezzük az idő telését. Valahogy vonzódunk a világossághoz, szeretnénk múló időnknek mintegy értelmet adni azzal, hogy napba, fénybe vonjuk, és azt tekintjük időnek, ami a világosságban telik. Reggel elkezdődik egy nap, este pedig véget ér.

De vajon mennyi egy nap? Reggeltől reggelig tart-e, vagy netán naplementétől naplementéig? Vagy talán reggeltől estéig? Az emberi szív egy napi időn csak azt érti, amíg világos – azaz nappal – van. Mert szívünk csak

a fényvel körülvett, tiszta időt érzi értékesnek, és ezért hajlik arra, hogy a sötétet végigaludja. Az emberi ész ezzel szemben a napot éjféltől éjfélig számolja. A legsötétebbtől a legsötétebbig. És bár lehet, hogy ez a számolási mód tudományosan helyes, a szívünkötől mégis nagyon távol van.

Az időnek a megélése és a számontartása tehát fájdalmasan szemben áll egymással az életünkben. Ezért tudunk megkülönböztetni jó és rossz időt. A jó időt érezzük, a rosszat pedig számoljuk.

VISKY ISTVÁN

MARAD A KERESZT A LENGYEL PARLAMENTBEN

A lengyel fellebbviteli bíróság elutasította parlamenti képviselők egy csoportjának beadványát, amely szerint el kell távolítani a keresztet a parlament alsóházának ülésterméből.

A lengyel baloldali liberális párt még a tavaly indítványozta, hogy a korszellemnek megfelelően „vallásmentesítsék” a lengyel parlamentet. Az erős egyházi kötődésű lengyel társadalomban éles vitát váltott ki a kezdeményezés, több mint egy évig elodázva a parlamenti döntést. A beadvány ugyanis nem egyszerűen csak a kereszt eltávolítását indítványozta, hanem – ha az eltávolítást nem hagyja jóvá a parlament – más vallások szimbólumainak kitételét is követelte. Mindezt a szabad személyiségi jogok gyakorlásával indokolták a képviselők.

A fellebbviteli bíróság elnöke azzal indokolta az ítéletet, hogy a kereszt nemcsak vallási jelkép, hanem a „lengyel nemzeti és kulturális önazonosság” része is.

A katolikus egyház a lengyel nemzeti egység és öntudat fenntartásának fontos pillére volt az ország felosztásának 123 éve alatt, majd a második világháború idején, a német megszállás, illetve azt követően a kommunizmus időszakában. A fészületek, keresztiek az iskolákban és állami hivatalokban Lengyelország-szerte mindenfelé megtalálhatók. Lengyelország 2004-es EU-csatlakozása után azonban felerősödtek a liberális, szekuláris hangok a túlnyomórészt katolikus országban,

és egyre több támadás éri a vallási jelképek jelenlétét a közintézményekben. Nemrég egy ateista beteg beperelt egy kórházat amiatt, hogy egy katolikus pap a betegek kenetében részesítette, miközben ő öntudatlan állapotban volt.

A LENGYEL ÉS AZ UNIÓS ZÁSZLÓ, VALAMINT A VITA TÁRGYÁT KÉPEZŐ KERESZT A LENGYEL PARLAMENTBEN

NEM LEHET A KERESZTYÉNEKET VASÁRNAP DOLGOZTATNI

Nem kötelezhetők munkára a keresztyének vasárnap a londoni fellebbviteli bíróság szerint.

A londoni fellebbviteli bíróság elismerte a keresztyének jogát arra, hogy vasárnap pihenőnapot tartsanak – írta a Christian Today brit keresztyén hírportál.

Londonban egy hitvalló keresztyén alkalmazott fordult bírósághoz amiatt, hogy elbocsátották a munkahelyéről, miután vallási okokra hivatkozva nem akarta vállalni a vasárnapi szolgálatot.

A munkaügyi bíróság korábban visszautasította a nő keresetét azzal az indokkal, hogy nem minden keresztyén tartja pihenőnapnak a

vasárnapot, így ez nem tekinthető a vallás alapvető elemének, annak ellenére sem, hogy a tizparancsolatnak is része. A fellebbviteli bíróság viszont – egyházi és társadalmi nyomásra – az elbocsátott alkalmazottnak adott igazat, és elismerte, hogy a vasárnapot sok millió keresztyén megszentelt napnak tartja, amit nem lehet figyelmen kívül hagyni. A bíróság egyúttal kimondta, hogy a munkáltatóknak meg kell találniuk az egyensúlyt az üzleti érdekeik és az alkalmazottaik vallási szokásai között.

Egy londoni keresztyén jogi központ vezetője nyilvánosan üdvözölte a döntést, kijelentve: a bíróságok végre kezdik jobban megérteni, hogy mit jelent keresztyének lenni.

A MUNKAADÓK NAGYOBB PROFITJA ÉRDEKÉBEN EGYRE TÖBB KERESZTYÉNEK KELL VASÁRNAP IS DOLGOZNI

NEMET MONDTAK AZ AZONOS NEMŰEK HÁZASSÁGÁRA

Népszavazáson utasították el a horvátok az azonos neműek házasságát, így a most módosított horvát alkotmányban a házasság kizárólag férfi és nő hivatalosított életközösségeként fog szerepelni.

A kétharmados többséggel támogatott alkotmánymódosítás, amelyik a házasságot a keresztyén felfogás szerinti, egy férfi és egy nő közötti életközösségként határozza meg, a horvát római katolikus egyházhhoz kapcsolható szervezetek kezdeményezték, és ezt a kezdeményezést maga az egyház is erőteljesen támogatta, a horvát kormány pedig hallgatólagosan jóváhagyta.

Nem volt egyszerű helyzetben a horvát kormány, hiszen a döntés azt is jelenti, hogy a 2013 júliusa óta EU-tag Horvátország alkotmányos szinten zárja ki az azonos neműek házasságának lehetőségét, ami kényes téma az Európai Unióban. Az elmúlt években erőteljes politikai nyomás nehezedett és nehezedik továbbra is főleg a közép- és kelet-európai államok kormányaira, hogy lassan, de határozottan távolodjanak el az elmúlt két évezred keresztyéni értékeitől, és egy liberális, kozmopolita értékrendszert építsenek ki a társadalomban.

Több kelet-közép európai állam is megpróbál egy középutat járni ebben a kérdésben, mégpedig olyan módon, hogy alkotmányosan rögzítik férfi és nő kizárólagos jogát a házassághoz, de – némileg csökkentve ezzel az Unió felől érkező nyomást – törvényileg engedélyezik a regisztrált élettársi viszonyt. Ez a törvényes nyilvántartásba vétel is történhet csak férfi és nő vonatkozásban, illetve itt már kiskapu nyílik az azonos neműek nyilvántartásba vételére – és így hallgatóságos törvényi jóváhagyására – is.

Jelenleg a következő uniós országok engedélyezik az azonos nemű párok házasságát: Belgium, Dánia, Franciaország, Hollandia, Portugália, Spanyolország és Svédország.

VÍZKERESZT

A korai századokban ugyanazon a napon, január 6-án ünnepelték Jézus születését és megkereszteltetését.

Az ünnep görög neve az epifánia (*epiphaneia*): megjelenni, feltűnni igéből származik. Jézus karácsonykor megjelent a földön, megkeresztelésekor pedig megjelent a nyilvánosság előtt.

Karácsony ünnepét a 325-ben tartott niceai (a mai Törökország északi része) egyetemes zsinaton helyezték át december 25-re. Jézus megkeresztelkedésének emlékezetére a középkori egyházban vizet szenteltek, amit betegség és rontás ellen megittak vagy magukra locsoltak, később pedig házszentelésekor is felhasználták.

A középkor folyamán a keleti egyházban a vízszentelés eseményére esett a hangsúly, míg a nyugati egyházban

AZ EVANGÉLIUM NEM ÁRULJA EL, HÁNY BÖLCS VOLT

inkább a napkeleti bölcsek imádása került előtérbe. Origenész egyházatya (185–254) a Jézusnak vitt három ajándékból arra következtetett, hogy három napkeleti bölcst volt – bár számukat a Szentírás nem említi. Később neveket is társítottak hozzájuk: Gáspár, Menyhért és Boldizsár.

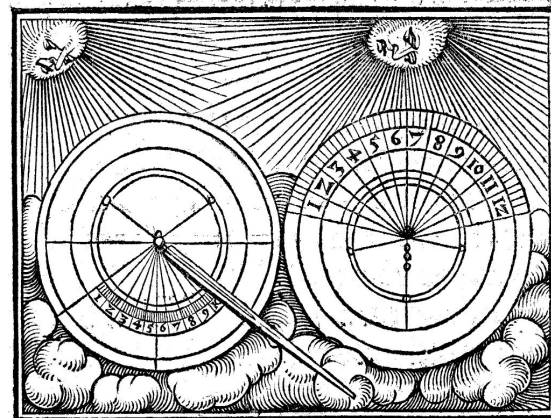
A reformáció idején a vízkereszt ünnepét elvetették a reformátorok. Ennek oka valószínűleg a középkorban a megszentelt víznek tulajdonított mágikus erő elutasításában volt. Ennek ellenére a református teológia is számon tartja a január elejétől a farsangig tartó epifániai időszakot, amely az öröm jegyében telik. Ebben az időszakban a reformátusok arra emlékeznek, hogy Jézus megkeresztelésével megkezdte munkáját és küldetését ezen a világon. (*Szénási Sándor: Ünnepeink című könyve nyomán*)

IDŐ ÉS IDŐTLENSÉG A SZENTÍRÁSBAN

Európai gondolkodásunk alapvetően múltra, jelenre és jövőre tagolja az idő fogalmát, ami a térben történik: a múlt az, ahonnan jövünk, a jelen, ahol éppen vagyunk, a jövő pedig az, ami felé tartunk.

Közléseinkben attól függően használunk múlt, jelen vagy jövő időt, hogy az esemény az elbeszélés időpontjához képest megtörtént-e, éppen akkor történik, vagy majd később fog megtörténni. Ezzel szemben az ószövetségi gondolkodásban az a fontos, hogy milyen módon történnek az események, ezért a héber nyelv csak két „igeidőt” ismer: befejezett és befejezetlen eseményt, függetlenül attól, hogy ez mikor történik!

Nem az időpont, ami igazán fontos, hanem sokkal inkább az, ami történik, vagyis a tartalom. Jelen van ez a látásmód már a teremtés történetében is (1Móz 1,14-18). Amikor Isten a negyedik napon megteremt a világító testeket, nemcsak az a szándéka, hogy elválassza a nappalt az éjszakától, hanem az is, hogy „jelei és meghatározói” legyenek az ünnepeknek, azaz tartalommal töltsék meg a felosztott időt. Az életnek ritmust és rendet adó pihenés napja (szombat=abbahagyni) nemcsak elválasztotta a munkás napokat egymástól, hanem az Istennel eltöltött szent idő tartalmával is megtöltötte a nyugalom napját. Jézus Krisztus Egyháza számára a hét megszentelt idő számítása és tartalma a hét első napjával, Urunk feltámadásával, Vasárnapal kezdődik.

A RÉGIEK MÉG TUDTÁK: AZ IDŐNEK MINDIG KÉT OLDALA VAN

Az Újszövetség is ismeri a megszentelt, minőségi időnek a fogalmát. Ennek kifejezésére használja Pál apostol a *kairosz* (Istentől megszabott tartalommal telített időszak) görög kifejezést, amikor az efézusi gyülekezet lelkére köti, hogy az Istennel töltött idő alkalmait akár áron is megvegyék, azaz okosan használják fel a még hátralevő kegyelmi időt.

Augustinus egyházatya (354–430) is kétféle időről beszél: az eszközökkel mérhető fizikai időről és a lelki időről. Utóbbi minden esetben az ember lelki állapotától függ, aminek jele például az, hogy az öröm pillanatai mindig gyorsan eltelnek, míg a szomorúság órája sokkal lassabban jár. Ez alighanem ismerős minden ember számára.

TOKÁR SÁNDOR

BOCSKAI ELVESZETT KORONÁJA

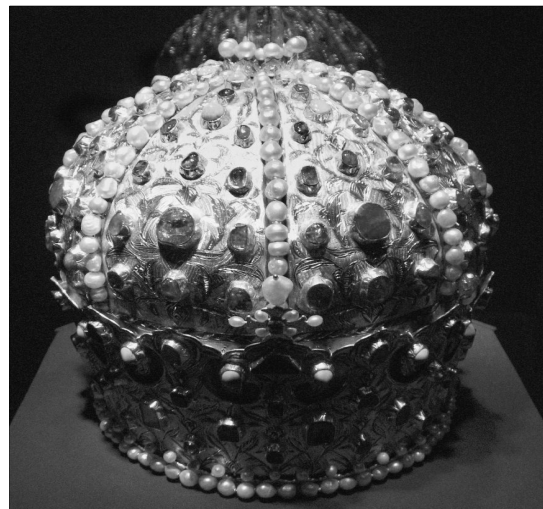
Idén emlékezünk a Bocskai-féle szabadságharc (1604–1606) kezdetének 410. évfordulójára.

A szabadságharc legfontosabb hozadéka, hogy az Európában először Tordán 1568-ban kimondott vallásszabadságot külpolitikailag is érvényesítették hitvalló eleink. Ennek elismeréseként Bocskait is megörökítették a reformáció 1917-ben emelt genfi emlékművén.

„Bocskai nem lelkesült sem a német, sem a török barátságáért, de lelkesült a magyar

hazáért” – olvassuk Szalay József és Baróti Lajos *A magyar nemzet története* című könyvében. A fejedelem tudta, hogy a felkelésben elfoglalt magyarországi területeket nem tudja hosszú távon megtartani és egyesíteni Erdéllyel, ezért mindkét nagyhatalmat igyekezett egymás ellen felhasználva sakkban tartani. Ennek eszköze volt az ún. Bocskai-korona. Mivel Szent István koronája ekkor Bécsben volt, ezért a fejedelem koronát kért és kapott I. Ahmed török szultántól, de soha sem koronáztatta meg magát. Megkoronázása ugyanis a Portának való alárendeltségét sugallta volna, ezért a koronát mindig a szultán barátságának jeleként értelmezte (a törököknél ugyanis a korona nem felségjelvény). Politikai előrelátása mégis ezt mondatja vele végrendeletében: „az Koronát is, kit nekünk Török Császár adott, hagyjuk az ország tárházába, úgy hogy fejedelemségről fejedelemségre maradjon, és annak készen tartassék, a ki az Országának ura leszén.”

Bocskai fogadott fiát, Homonnai Bálintot szerette volna utódjául halála után, aki magánál is tartotta a koronát, de így sem lett belőle fejedelem. Homonnai halála után a korona a bécsi császári kincstár tulajdonába került, ahol ma is látható.

HAZAKERÜL-E VALAHA BOCSKAI KORONÁJA?

AZ IDŐ MŰLÁSA PSZICHOTERAPEUTA SZEMMEL

„Életünk ideje hetven esztendő, vagy ha több nyolcvan esztendő, és nagyobb részük fáradtság és keserűség, amely gyorsan elszáll, mintha repülnének.” (Zsolt 90,10)

Az idő egy olyan érték, amitől saját magunkat fosztjuk meg, ha az életünket nem értelmesen éljük.

Azt mondják: „*mutasd meg az asztalod, s megmondom, ki vagy*”. Én ezt így értem: „mond el, mivel töltöd az idődet, és megmondom, ki vagy!” Az idő múlása egy olyan kérdés, amivel pszichoterapeutaként naponta találkozom. Emberek keresnek meg, akik elérkeztek életüknek egy olyan pontjára, amikor azok a lelki sebek, amiket hordoznak, elviselhetetlenné válnak.

A legtöbb esetben a múltjukban, az életvitelükben találok meg a válaszokat. A múlt idő kulcsfontosságú a terápiában. Az idő dönti el, hogy akut vagy krónikus-e a probléma, szükséges-e a beavatkozás vagy sem.

A 90. zsoltár Mózes személyes imádsága. Mózes, aki sok élettapasztalattal, 120 évesen halt meg (5Móz 34,7), nem véletlenül tért ki a

biológiai óra fontosságára. Felhívja a figyelmünket, hogy életünk 70-80 esztendő.

Hogyan töltöd el ezt az időt, hogyan mŰlnak el az éveid földi életutad során? Házasként, egyedülállóként, szülőként, nagyszülőként, fiataloként, idősként tartottál-e már a magad csendjében egy kis önvizsgálatot? Jutottál-e már olyan élethelyzetbe, hogy megfontold, értelmesen telnek-e a napjaid?

Az a nagy ajándéka ennek a zsoltárnak, hogy rendszerben elemzi az idő múlását, és arra ad választ, hogy az időnek két oldala van: Isten örökkévalósága és az ember mulandósága. Keresztényen terapeutaként ezt nagyon fontosnak tartom!

Meg kell értenünk, hogy Isten ideje nem a miénk, és hálát kell adnunk minden egyes alkalommal azért az időért, amit tőle ajándékba kapunk, nem feledkezve meg arról sem, hogy „ha a jót elfogadjuk Isten kezéből, miért ne fogadnánk el a rosszat is?” (Jób 2,11)

ORBÁN NOÉMI CSALÁD-PSZICHOTERAPEUTA

AZ ÉLET TÁNCA

Amikor az eltelt évre és házastársunkkal való kapcsolatunkra gondolunk, mit érzünk: együtt haladtunk, vagy inkább távolodtunk egymástól?

Hadd hasonlítsam a párok kapcsolatát a tánchoz, férfi és nő páros táncához. E táncban ismerni kell a saját képességünket, aztán a lépéseket, és nem utolsósorban ismerni kell a táncpartnert is!

A tánc során nem lehet a táncolóknak ugyanazokat lépnie, mert akkor összeütköznek, vagy éppenséggel elszakadnak egymástól. Mindkét félnek megvannak a maga saját lépései. Ezek a lépések egyediek, néha változik és néha különbözik is az irányuk, mégis harmonikus mozgássá egészítik ki egymást és a közösen alakított táncot. A házastársak saját lépéseiket, tartásukat megőrizve alkalmazkodnak egymáshoz, és haladnak az együtt hallott zene dallamára.

Ha valamelyik fél nem hallja a zenét, zavar keletkezhet. De az, aki hallja a dallamot, megőrizheti a párját attól, hogy a ritmusból kiessen. Ez nem mindig megy magától. De az

élet táncát meg lehet tanulni! A tanulás munkával, azaz saját magunkra, a lépésekre és a társunkra való odafigyeléssel jár.

A páros tánchoz legalkalmasabb zenét az embert boldog egységre megeremtő Isten szolgáltatja. Az élet csodálatos tánc csakis erre a zenére történő mozgás lehet. A tartás, a saját lépések megtanulása önismeretet jelent. A másikra való odafigyelés pedig tiszteletet, kedvességet és türelmet igényel. Ha ezek hiányoznak, nem tánc lesz belőle, hanem viaskodás, lökdösődés, verekedés.

Ha ezeket szem előtt tartjuk, jól működik, értelmet kap, harmóniát nyer a házastársunkkal megélt kapcsolatunk: mindkét oldalon boldogan táncoló ember fogja átölelni a másikat.

Ez, az olykor a férfi, vagy olykor a nő által, de közös gyönyörűségre vezetett páros élet lehet az ember (férfi és nő) igazi haladása. És ez egyben út is az elvesztett istenképűség, és a mindeneket kezében tartó Isten felé is.

GHITEA-SZABÓ JÓZSEF-LEVENTE

81 ÉV HÁZASSÁG

John és Ann Betar az Egyesült Államokból a földön ma a leghosszabb ideig házasságban élő házaspár.

Mindketten keresztény családban nőttek fel, majd 1932-ben egy rövid eljegyzés után összeházasodtak. John, a vőlegény 21 éves, míg Ann, a menyasszony csupán 17 éves volt. Ann számára a családja először egy nála 20 évvel idősebb férfit keresett, de miután a lány kerek-perec kijelentette, hogy vagy John, vagy senki más, a szülők kénytelenek voltak beleegyezni a házasságba.

A fiatalok soha nem bánták meg, hogy összekötötték életüket. Pedig házasságuk 81 éve alatt nem kevés megpróbáltatáson mentek együtt át, világháborútól gazdasági válságig sok minden történt, de hűségesen támogatták egymást. 5 gyermekük, 14 unokájuk és 16 dédunokájuk született.

Ma John 102 éves, Ann viszont „csupán” a 98-at töltötte. Azt vallják, hogy a hosszú és boldog házasság titka az, hogy nem kell megsértődni, mindig meg kell bocsátani, és el kell fogadni a másikat úgy, ahogy Isten megeremtette őt.

VIATOR

ÍMHOL VAN A TE SZOLGÁLÓLEÁNYOD!

Nagy Brigitta Szatmárnémetiben született, a Kölcsey Ferenc Gimnáziumban érettségizett 2005-ben. 2005–2012 között végezte el a teológiát, 2013-ban tette le második lelkészkepesítő vizsgáját és szentelték fel.

– *Mi vonzott a lelkipásztori szolgálatra?*

– A középiskolában matematika-informatika osztályba jártam, és nagyon sokáig úgy is volt, hogy erről a területről választok magamnak valamilyen egyetemi szakot. A teológia mindig is vonzott, de nem mertem magam elhatározni mellette, és a környezetemben élők is valami csendesebb, nyugisabb pályára szántak. Vonzott a lelkipásztori szolgálatban az, hogy beszélhetnék Istenről, nem csak a személyes bizonyágtételre kínáló alkalmat lesve, nem csak néha vagy elbújtatva, hanem mindig... Főállásban. Azonban felvetődött sok kérdés, hogy hogyan fogok én megszólalni annyi ember előtt? De Isten mégis ebbe az irányba vezetett, a kérdéseket is sorra megválaszolta, és a még fennmaradókat is hiszem, meg fogja válaszolni.

– *Mit szeretnél adni az embereknek a szolgálatodban?*

– Mindenekelőtt szeretném, ha megismernék az Úr Jézust, mint olyan Urukat, aki a bűneikből akarja megszabadítani őket. Ahogy Pál apostol is mondja az 1Kor 1,23a-ban: *Mi pedig a megfeszített Krisztust prédikáljuk.* Azt szeretném, ha általam és az életemen keresztül is ez hangzana az emberek felé. Arról álmodom – és hiszem és remélem –, hogy egyszer újra megtelnek a templomaink lélekben felébredt keresztyénekkel. Ugyanakkor pasztorálpszichológiai értelemben is szeretnék a lelkileg sérülteknek segíteni a gyógyulásban és a továbblépésben, ami velejárója az igei szolgálatnak.

– *Női lelkipásztorként vannak-e aggodalmaid a gyülekezeti szolgálatot tekintve?*

– Nem látom akadálynak – illetve elháríthatatlan akadálynak – nőként gyülekezetben szolgálni. Az, Aki elindított, hiszem, velem is fog maradni, és gondoskodni fog mindenről. Ha nem bízhatnék Istenben, akkor nőként minden okom meglehetne az aggodalomra és a félelemre, de nem akarom és nem is szabad az aggodást választani.

VISKY ISTVÁN

LELKIPÁSZTORSZENTELÉS ÉS DÍJÁTADÁS

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület 2013. december 6-án tartott közgyűlésén öt lelkipásztort szenteltek fel, valamint kiosztották a Pro Partium és Pro Ecclesia díjakat.

Ünnepi alkalommal vette kezdetét a közgyűlés, a nyitó istentisztelet után lelkipásztorszentelés következett. Az öt felszentelt lelkipásztor: *Botos Júlia* (Érmelléki Egyházmegye), *Demeter Márta* (Bihari Egyházmegye) *Gombos Vencel* (Zilahai Egyházmegye), *Tokár Sándor-Levente* (Bihari Egyházmegye) és *Nagy Brigitta* (Bihari Egyházmegye). Kívánunk nekik Istentől gazdagon megáldott szolgálatot a továbbiakban is; szolgálják hűséggel Krisztust és az Ő egyházát!

A fiatal lelkipásztorok szolgálatba állítása után a Közgyűlés átadta a Pro Partium és a Pro

Ecclesia díjakat. Pro Ecclesia díjban részesült: kisgyülekezet kategóriában *Ráton*; közepes gyülekezet kategóriában *Ipp*; nagy gyülekezet kategóriában *Kraszna* (mindhárom: Szilágy-somlyói Egyházmegye); személyi kategóriában *Kovács Ferenc* nyugalmazott lelkipásztor (Szatmári Egyházmegye).

Pro Partium díjban részesült: *Reformátusok Szatmárért Közhasznú Egyesület* (Szatmári Egyházmegye) – átvették Fülöp István és dr. Végh Balázs Béla.

Végül, de nem utolsósorban, M. Nagy Ottó díjban részesültek *Fazakas Viola* (Szilágy-somlyói Egyházmegye) és *Papp Anikó* (Bihari Egyházmegye).

RÁCZ ERVIN

A FELSZENTELT LELKIPÁSZTOROK BALRÓL JOBBRA: TOKÁR SÁNDOR – NAGYVÁRAD-ŐSSI, BOTOS JÚLIA – VEDRESÁBRÁNY, NAGY BRIGITTA – NAGYVÁRAD-VELENCE, DEMETER MÁRTA – ANT, GOMBOS VENCEL – EGRESZPATAK

IMAHÉT – A KRISZTUS-HÍVŐK EGYSÉGÉÉRT (2014. január 19-26.)

Hát részekre szakítható-e Krisztus? – 1Kor 1,1-17

1. NAP: EGYÜTT... SZENTEK VAGYUNK – 2Móz 19,3-8 Papok királysága és szent nép lesztek; Zsolt 95,1-7 Mi pedig legelőjének népe, kezében levő nyáj vagyunk; 1Pt 2,9-10 Egykor nem az Ő népe voltatok, most pedig Isten népe vagytok; Mt 12,46-50 „Aki cselekszi az én mennyei Atyám akaratát, az az én fivérem, nővérem és az én anyám”.

2. NAP: EGYÜTT... EGYMÁSNAK HÁLÁT ADUNK ISTEN KEGYELMÉÉRT – 5Móz 26,1-11 Az Úr kihozott bennünket Egyiptomból; Zsolt 100 Adjátok hálát Istennek, áldjátok nevét!; Fil 1,3-11 Hálát adok az én Istenemnek, valahányszor megemlékezem rólatok; Jn 1,1-18 A kegyelem és az igazság Jézus Krisztus által jelent meg.

3. NAP: EGYÜTT... SEMMILYEN LELKI AJÁNDÉKBAN NINCS HIÁNYUNK – Jób 28,20-28 Íme az Úr félelme a bölcsesség; Zsolt 145,10-21 Kinyitod a kezedet, és betöltesz minden élőlényt kegyelmesen; Ef 4,7-13 A kegyelem pedig mindegyikünknek a Krisztus ajándékának mértéke szerint adatott; Mk 8,14-21 Mit tanakodtok azon, hogy nincs kenyereitek?

4. NAP: EGYÜTT... MEGERŐSÍTJÜK, HOGY ISTEN HÜSÉGES – JerSir 3,19-26 Szeret az Úr, azért nincs még végünk; Zsolt 57,7-11 Isten hűsége a fellegekig ér; Zsid 10,19-25 Mert hű az, aki ígéretet tett; Lk 1,67-75 Meglátogatta népét az Úr, és váltságot szerzett neki.

5. NAP: EGYÜTT... KÖZÖSSÉGBE VAGYUNK ELHÍVVA – Ézs 43,1-7 Veled vagyok; Zsolt 133 Ó mily szép, és mily gyönyörűséges, ha a testvérek egyetértésben élnek!; 1Jn 1,3-7 Közösségünk van egymással; Jn 15,12-17 „Ti barátaim vagytok”.

6. NAP: EGYÜTT... KERESSÜK A MEGEGYEZÉST – Bír 4,1-9 Ha velem jössz, elmegyek; Zsolt 34,1-14 Keressétek a békét, és kövessétek; 1Kor 1,10-15 Ugyanazzal az érzéssel és ugyanazzal a meggyőződéssel igazodjatok egymáshoz; Lk 22,24-30 Ezután versengés is támadt közöttük.

7. NAP: EGYÜTT... KRISZTUSHOZ TARTOZUNK – Ézs 19,19-25 Az Isten Megváltót küld népének; Zsolt 139,1-12 Hová menjek, lelked elől?; 1Kor 12,12-26 Ha szenved az egyik tag... Ha megbecsülésben részesül az egyik tag...; Mk 9,38-41 Aki nincs ellenünk, az mellettünk van.

8. NAP: EGYÜTT... HIRDETJÜK AZ EVANGÉLIUMOT – Ézs 61,1-4 Az Úrnak lelke elküldött, hogy örömhírt vigyek; Zsolt 145,1-7 Nemzedékről nemzedékre dicsérik műveidet; 1Kor 15,1-8 Hirdettem nektek az evangéliumot, amelyet be is fogadtatok; Lk 4,14-21 Ma beteljesedett ez az írás fületek hallatára.

ANNÁCSKA TÖRTÉNETEI – A KÉSÉS

Becsengettek. Annácska idegesen toporgott a II. osztály tanterme előtt. Az óra már megkezdődött, és Annácska ismét elkésett. Ezen héten már harmadszor...

Tanács talan volt. A tanító néni mérges lesz, ha bekopog, de még mérgesebb lesz, ha meg-

várja a szünetet, és nem megy be az első órára. Hogyan alakultak így a dolgok?

Tegnapelőtt lassan öltözött. A tanítónéni megkérdezte:

– Mi történt, Annácska, miért késtél?

– Segítettem egy néninek átmenni az úton, és nagyon lassan haladtunk, mert a néni öreg volt – hazudta.

Tegnap pedig anya ébresztése után még visszaaludt és késve indult el.

– Miért késtél Annácska? – kérdezte a tanító néni ismét.

– Mert egy gyerek sírt az út szélén, és megvizsgáltam... – a füllentés ismét jól sikerült.

A tanító néni elhitte, amit mondott, és a gyerekek előtt meg is dicsérte, hogy milyen ügyes kislány! Az osztálytársak irigykedve hallgatták, Annácska pedig mesélt boldogan. A végére már ő is elhitte a saját kitalált történeteit.

Annácska ma időben felkelt, felöltözött és reggelizett. Sietve és időben indult el otthonról.

Tudta, hogy nem szabad többet elkésnie. De amint elhaladt a szomszéd ház mellett, meghallotta Juci néni hangját:

– Annácska, te vagy ott lelke?

– Igen, Juci néni, csókolom. – válaszolt és gyorsan tovább akart menni.

– Annácska, segítenél nekem? – hallatszott Juci néni fájdalmas hangja.

A kislány megtorpant. Ha segít, újra el fog késni. Ha nem segít, vajon mi lesz Juci nénivel?

– Hát persze, Juci néni! – válaszolta. És már bent is volt az udvaron.

Juci néni a földön ült, mert elesett és nem tudott felállni.

– Szólj anyukádnak, hogy segítsen... – kérte Annácskát.

Annácska hazaszaladt és hívta az édesanyját, aki felsegítette a földön ülő nénit. De Annácska már hiába sietett, mert mire az iskolába ért, már becsengettek. Bekopogott az osztályterem ajtaján. A tanító néni számonkérően nézett rá:

– Miért késtél ismét, Annácska? – kérdezte.

– Elesett a szomszéd néni, és segítettem neki – válaszolta Annácska bizonytalanul.

Az osztálytársai hangosan kacagtak. Senki sem hitt neki, még a tanító néni sem.

– Pedig ez az igazság! – pityeredett el Annácska.

Ma igazi hős volt, de senki sem ment oda hozzá, hogy meghallgassa a történetét, hiába mondott igazat.

Vajon miért nem hittek Annácskának?

KÉZIMUNKA

Ha kint hull a hó, lehet hóembert építeni, de mi van akkor, ha véletlenül betegek vagyunk, vagy ha éppen bent a jó meleg szobában szottyán kedvünk egy hóembert készíteni?

AMIRE SZÜKSÉGED LESZ:

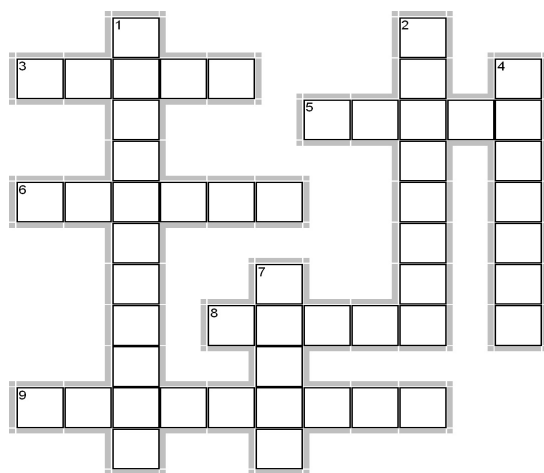
- 3 fehér papírtányér (különböző méretűek is lehetnek)
- narancssárga és fekete kartonpapír
- 2 fekete zseniliaszál vagy drót
- 1 világoskék zseniliaszál vagy drót
- 2 hatalmas zöld pompon
- maradék anyag a sálnak
- 3 közepes méretű gomb
- fekete filctoll
- rózsaszín ceruza
- papírragasztó
- ragasztószalag
- papírvágó olló (ezt óvatosan használd!)

ÍGY KÉSZÜL:

1. A három papírtányérra fektesd lefordítva az asztalra. Rakd sorba, és ragaszd le őket egy kartonlapra.
2. Vágj ki egy hosszú háromszöget a narancssárga papírból a hóember orrának. Kerekítsd le a sarkait egy kicsit, ha gondold. Ragaszd a felső tányér közepére!
3. Fekete filctollal rajzolj szemet, száját neki!
4. Rózsaszín ceruzával satírozd be az orcáját!
5. A kék színű zseniliaszalat hajlítsd meg egy kicsit, és ragaszd a felső tányér tetejére, ez lesz a hóemberünk fülvédőjének a pántja. A két végére ragaszd fel a két zöld pompon.
6. A középső tányérra ragaszd fel a három kabátgombot!
7. A fekete zseniliaszálakból készítsd el a két karját, és ragaszd a középső tányér két széléhez. Könyvekben meg is hajlíthatod a karjait!
8. Vágj ki két egyszerű csizmaformát a fekete kartonból, és ragaszd fel az alsó tányér aljára!
9. Köss a hóember nyakára sálát, mintás vagy egyszínű maradék anyagból!

REJTVÉNY – OLVASD A BIBLIÁT!

Olvasd el az Apostolok cselekedeteiről írott könyv első fejezetét, majd a meghatározásokat figyelembe véve töltsd ki a keresztrejtvényt!

1. Isten Lelke
2. Tanítványjelölt
3. A Mester
4. Idevalósiak a mennybemenetel tanúi
5. Jézus anyja
6. Az új tanítvány
7. Izráel egyik királya
8. Jakab testvére
9. Neki van címezve ez a bibliai könyv

ÉRDEKESSEGEK A HÓEMBERRŐL

- azt nem lehet tudni, mikor készült az első hóember, de az első illusztráció a hóemberről 1380-ból való, és ma a hágai nemzetközi könyvtárban látható;
- a világ legnagyobb hóemberét az USA-ban építették 2008-ban, magassága 37,21 m volt;
- Amerikában és Európában általában háromrészes hóembereket építenek, Kelet-Ázsiában inkább kétrészes a hóember.

EZ A HÓEMBER MÁR 700 ÉVES!

ÉVFORDULÓ

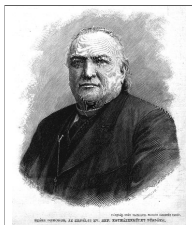
ZWINGLI ULRICH (1484–1531)

1484. január 1-én született Zwingli Ulrich (Huldrych) német svájci reformátor, Zürich reformátora. A hitújítást elfogadó és a katolikus kantonok közötti kapcsolatokban hunyt el. Zwingli úrvacsorátana eltért mind a lutheri, mind a kálvini tanítástól. Míg Luther szerint Krisztus teste lényege szerint jelen van az úrvacsora jegyeiben, Zwingli számára pedig az úrvacsora csak emlékezés, hitközösség, zálog és pecsét, addig Kálvin szerint az a Szentlélek hatalma és a Krisztussal való titokzatos egyesülés által van jelen.

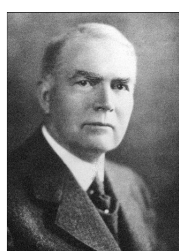
SZÁSZ DOMOKOS (1838–1899)

1899. január 8-án halt meg Szász Domokos erdélyi református püspök, kolozsvári lelkész. Tevékenyen részt vett több egyházi és művelődési

egylet munkájában, egyházi lapok szerkesztésében. Legmaradandóbb megvalósítása a gyulafehérvári (1622–1662) és a nagyenyedi (1662–1896) kollégiumokban elkezdődött erdélyi református lelkészképzés Kolozsvárra költöztetése (1895), melyet saját könyvtárának adományozásával is támogat.

JOHN R. MOTT (1865–1955)

1955. január 31-én halt meg John R. Mott Nobel-békedíjas (1946) amerikai metodista prédikátor, „az ökumenikus mozgalmak atyja”. Évekig a Keresztyén Ifjúsági Egyesület, majd a Keresztyén Diákok Világszövetsége vezetője. Nevéhez fűződik a skóciai Edinburghban tartott Világmissziói Konferencia (1910) megszervezése, mely a modern ökumenikus mozgalmak kezdetét jelentette, valamint az Egyházak Világtanácsának 1948-as megalakulása, amelynek tiszteletbeli elnöke is volt. Magyarországi látogatásának hatására erősödött meg a ma is működő Magyar Evangéliumi Keresztyén Diákszövetség.

A REFORMÁCIÓ FŐVÁROSAI

Az Európai Protestáns Egyházak Közössége a reformáció kezdetének 500 éves, 2017-es közelgő jubileuma alkalmából összegyűjti azokat az európai városokat, amelyeknek kiemelkedő szerepe volt a reformáció elterjedésében és megerősödésében.

A 31 város között több magyar, illetve erdélyi vonatkozású város is van, mint Brassó, Kolozsvár és Debrecen.

Nem véletlen, hogy három erdélyi város is bekerült a rangos felsorolásba, hiszen a magyar reformáció fontos eseménye volt az európai reformáció védelmének és megerősödésének.

A török hódoltság alatt álló magyar területeken a török hatalom nem szólt bele a keresztyének vallási ügyeibe, ami a reformáció gyors térhódítását eredményezte.

A magyar kálvinista egyház éppen a török hódoltság alatt álló Debrecenben született meg, amelyet Európában a „kálvinista Róma” néven is emlegettek.

Az Európai Protestáns Egyházak Közösségének kezdeményezése tulajdonképpen egy tá-

jékoztató kampány, ami azt a jelentős hatást mutatja be, amit a reformáció nem csak az egyházra, hanem az európai társadalmi és politikai folyamatokra is gyakorolt.

DEBRECEN, „A KÁLVINISTA RÓMA”

MEGTALÁLTÁK DÁVID ÉS GÓLIÁT HARCÁNAK SZÍNHELYÉT

Az Elah-völgyben, Jeruzsálemtől 30 kilométerre délnyugatra található erődített város,

SAARAJIM ROMJAI MA

Hirbet Kejjafa az ókorban az Izraeli Királyság és a filiszteusok területeinek határán feküdt, szemben a Gát nevű filiszteus várossal. A *múltkor* történelmi portál beszámolója szerint egy elszenesedett olajmagból vett mintán végzett radioizotópos vizsgálat segítségével megállapították, hogy a település rövid ideig, mindössze Kr. e. 1020 és 980 között létezett, majd megsemmisítették. A település valószínűleg azonos a Józsué könyvében is szereplő Saarajimmal, mint Júda fiai törzsének városa, és a felsorolásban Szoko és Azeka után szerepel. A Biblia szerint itt zajlott Dávid és Góliát küzdelme: miután Dávid megöli ellenfelét, a filiszteusok megfutamodnak, „és hullának a Filiszteusok sebesültjei és a Saraim felé vezető úton Gáthig és Ekronig” (1Sám 17,52).

FRICSKA

Ezek után pedig Jézus tanítványaihoz lépve mondá:

– És ti kinek mondotok engem?

A tanítványok pedig ekképpen válaszolának:

– Te vagy egzisztenciánk fundamentumának eszkatológiai manifesztációja, a proklamált kérügma, amelyben interperszonális relá-

cióink finalitása és rációja revelálódik előttünk, te vagy exegézisünk origója, ekkleziológiai és missziói exmittusunk vektora, poimenikánk inspirálója, fidelitásunk és kommunióink reflexiója valamint konfesszióink neobarthiánus interpretációja.

Jézus pedig lelkében felindulva kérdezé:

– Mi??????

HARANGSZÓ

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület gyülekezeti lapja
ISSN 1221 - 0323

Megjelenik kéthetente. Ára 1,50 lej.

Szerkesztőbizottság: Ghitea-Szabó József, Kurta-Tötös Beáta, Oroszi Kálmán, Rácz Ervin, Tokár Sándor, Wagner Erik.

Felelős szerkesztő: Visky István. **Tördelőszerkesztő:** Petrikó Ildikó. **Szerkesztőség:** 410001 Nagyvárad, Moscovai (Szilágyi Dezső) u. 14. sz. Tel.: 0726-242824, 0259-416067. E-mail: harangszo.ujsg@gmail.com. Honlap: www.kiralyhagomellek.ro.

Készült a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Szenczi Kertész Ábrahám Nyomdájában. **Felelős vezető:** Wagner Erik. A lap terjesztése a lelkészi hivatalokon keresztül történik. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beérkező írásokat rövidített és szerkesztett formában közölje. Meg nem rendelt kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.